

KONINGSHUIS & POLITIEK

Poster 1: Het Schotse koningshuis

De eerste koningen

De fundering voor het Schotse koninkrijk is ontstaan in de 9de eeuw. De legende gaat dat **Kenneth Mac Alpine** uit Dál Riata de Picten overwon en zichzelf in 843 tot koning der Schotten uitriep. De kleinzoon van Kenneth Mac Alpine, **Constantine Mac Aed**, was echter de meest succesvolle koning van Schotland uit de Middeleeuwen. Hij versloeg de Vikingen en doopte Pictenland om tot Alba.

Schotland & Engeland

In 1066 werden de Britse eilanden veroverd door de Normandiërs, waardoor ook Schotland voor lange tijd onder Anglo-Normandisch bewind lag. Na de dood van Alexander III in 1286, koos Edward I van Engeland uit de vele gegadigden **John Balliol** als koning van Schotland uit. Maar Balliol keerde zich al snel tegen Engeland, door middel van de **Alud Alliance**, een bondgenootschap tegen Engeland dat hij in 1295 sloot met Frankrijk.

Wars of Scottish Independence

Uiteindelijk werd de strijd met Engeland de oorzaak van de **Wars of Scottish Independence**. De twee belangrijkste figuren in deze onafhankelijkheidsoorlogen waren **William Wallace**, die in 1297 zorgde voor een overwinning op Engeland bij Stirling Bridge, en koning **Robert the Bruce**, bekend om zijn overwinning op Edward II in 1307 in Bannockburn. In 1320 bevestigde de anti-Engelse "**Verklaring van Arbroath**" de Schotse onafhankelijkheid.

Mary Queen of Scots

Mary Queen of Scots is zonder twijfel het bekendste lid van de Stuart dynastie. Mary, geboren in 1542, werd op jonge leeftijd naar Frankrijk gestuurd waar ze koningin van Frankrijk werd. Toen de Franse koning al snel overleed keerde zij terug naar Schotland. Geestelijken als **John Knox** zagen in de katholieke Mary een ernstige bedreiging voor hun protestantse doel en toen Mary's tweede echtgenoot, Lord Darnley, werd vermoord keerde de Schotse adel zich tegen haar. Mary werd gevangen gehouden in Lochleven Castle, maar wist te vluchten naar Engeland. Helaas liet Elizabeth I haar gevangen nemen en in 1587 werd Mary uiteindelijk onthoofd wegens landverraad.

Schotse kastelen en paleizen

Het Schotse koningshuis heeft een groot aantal indrukwekkende kastelen en paleizen achtergelaten. **Edinburgh Castle** is het bekendste kasteel van Schotland. Het is een fort, gevestigd bovenop Castle Rock, dat terug-gaat tot de 9de eeuw. **Stirling Castle** heeft door zijn centrale ligging ook altijd een belangrijke rol gespeeld in de Schotse geschiedenis. Dit kasteel dateert voor het grootste gedeelte uit de 15de en 16de eeuw. **Falkland Palace**, uit de 16de eeuw, in de provincie Fife, was het favoriete buitenhuis van de Stuart dynastie en werd lange tijd bewoond door Mary Queen of Scots.

KONINGSHUIS & POLITIEK

Poster 2: Schotse politiek

Union of the Crowns

De zoon van Mary Queen of Scots, James VI van Schotland, werd door de reformisten opgevoed als devote protestant. Door de **Union of the Crowns** in 1603 werd hij gekroond als James I van Engeland en volgde hij hiermee Elizabeth I op. Ondanks deze verbintenis bleven Schotland en Engeland tot 1707 twee aparte koninkrijken.

Acts of Union

Het koninkrijk van Schotland was een onafhankelijke staat tot 1707, toen de **Acts of Union** werd getekend, een politiek verbond om het koninkrijk Groot-Brittannië te vormen. Het Engelse en Schotse parlement werden ontbonden, en er werd een Brits parlement opgericht. Door dit verdrag ontstond er veel onrust en meerdere pogingen om Schotland onafhankelijk te maken volgden elkaar op. Deze periode wordt ook wel de **Killing Times** genoemd, vanwege de vele opstandelingen die in deze tijd werden geëxecuteerd. De meest aanhoudende groep was de **Jakobieten**, de opvolgers van de Stuarts. Charles Edward Stuart, ook bekend als **Bonnie Prince Charlie**, leidde een van de *Jacobite Risings* en stierf in 1746 op het slagveld van Culloden waar de Jakobieten werden verslagen. Hierna zouden er geen noemenswaardige opstanden meer zijn in Schotland.

Het Schotse parlement

Vandaag de dag maakt Schotland nog steeds deel uit van het Verenigd Koninkrijk. Zoals hierboven beschreven, werd het Schotse parlement afgeschaft in 1707, maar in 1997 werd er door de Engelse regering een referendum gehouden over de vraag of er opnieuw een Schots parlement zou moeten komen. Het Schotse volk stemde met een grote meerderheid voor en sinds 1998 heeft Schotland weer zijn eigen parlement; **The Scottish Parliament**. In de **Scotland Act** uit 1998 is vastgelegd dat de Britse regering gereserveerde bevoegdheden heeft waar Schotland geen invloed op heeft, zoals defensie, belastingen en veiligheid. Daarentegen heeft de Britse regering ook een aanzienlijk aantal bevoegdheden uitbesteed aan Schotland, waardoor Schotland haar eigen rechts- en onderwijssysteem en een eigen kerk heeft. Bovendien is de sterk separatistische partij de **Scottish National Party** actief, en wordt nog steeds het Schots-Gaelic, zowel als het Scots, door een groot deel van de Schotten gesproken. Vanwege al deze punten kan de Schotse cultuur worden behouden en heeft het land nooit haar eigen identiteit verloren.